

Rodzaje lateralizacji oraz jej zaburzenia.

Lateralizacja prawidłowa to silnie **ustalona, jednorodna** stronność ciała. W jej przypadku wszystkie narządy ruchu i zmysłów dominują po tej samej stronie ciała. W zależności od tego, która to strona, mówimy o lateralizacji :

- **Prawostronnej** – gdy dziecko wybiera konsekwentnie prawą rękę, nogę, ucho i oko
- **Lewostronnej** – gdy dziecko wybiera konsekwentnie lewą rękę, nogę, ucho i oko

Zmuszanie dziecka do zmiany zwłaszcza dominującej ręki może mieć nieodwracalne skutki w jego funkcjonowaniu i zaburzać dalszy rozwój.

Sytuacja, kiedy lateralizacja jest mocno ustalona jest najbardziej korzystna dla naszego mózgu. Trudności pojawiają się gdy mamy do czynienia z lateralizacją skrzyżowaną.

- **Lateralizacja skrzyżowana** – gdy dziecko wybiera konsekwentnie przeciwne strony ciała (np. lewe oko, prawą rękę)

Lateralizacja skrzyżowana może objawiać się u dziecka trudnościami podczas czytania i pisania: dziecko może pomijać niektóre litery, zniekształcać je, przestawiać ich kolejność czy przeskakiwać pomiędzy linijkami tekstu, opuszczać sylaby, wyrazy, zmieniać kolejność liter. Problemy mogą obejmować również zaburzenia koordynacji ruchowej czy trudności z orientacją wzrokowo-przestrzenną.

Jeszcze bardziej sytuacja komplikuje się, kiedy mamy do czynienia z oburęcznością.

- **Lateralizacja nieustalona (oburęczność)** - kiedy dziecko w sposób przypadkowy wybiera rękę, nogę, oko , ucho.

“Nieustalona lateralizacja” jest jednym z czynników ryzyka wystąpienia dysleksji u dziecka.

Wynikiem zaburzonej lateralizacji są:

- ❖ zaburzenia koordynacji,
- ❖ dyspraksja,
- ❖ zaburzenia manipulacji przedmiotami,
- ❖ zaburzenie orientacji w schemacie ciała i przestrzeni,
- ❖ niezdarność,
- ❖ trudności w nauce szkolnej,
- ❖ problemy z koncentracją, skupieniem uwagi i pamięcią,
- ❖ opóźniony rozwój mowy,

- ❖ problemy z artykulacją,
- ❖ problem ze śledzeniem wzrokowym,
- ❖ problemy z pisaniem,
- ❖ przestawianie i opuszczanie sylab i wyrazów,
- ❖ mylenie liter o podobnym kształcie,
- ❖ opuszczanie bądź dodawanie liter,
- ❖ nadaktywność ruchowa,
- ❖ problemy ze słyszeniem w hałasie,
- ❖ zaburzenia pamięci słuchowej,
- ❖ problemy z planowaniem i wykonaniem sekwencji ruchów,
- ❖ kłopoty z zasypianiem.

Dzieci z nieustaloną, skrzyżowaną i lewostronną lateralizacją wymagają ćwiczeń stymulujących:

- doskonalenie koordynacji wzrokowo– ruchowej;
- utrwalanie orientacji w schemacie własnego ciała, przestrzeni;
- usprawnianie analizy, syntezy wzrokowej;
- trening pamięci wzrokowej (symultanicznej, sekwencyjnej);
- usprawnianie motoryki ręki (precyzji ruchów);
- doskonalenie technicznej strony czynności pisania (prawidłowego chwytu narzędzia piszącego, doboru odpowiedniej siły nacisku ręki w trakcie pisania);
- utrwalanie prawidłowych nawyków ruchowych podczas pisania (nieodrywanie ręki od papieru, zachowanie kierunku od strony lewej ku prawej, z góry na dół, okrężnie: zgodnie z kierunkiem ruchu wskazówek zegara).

Pozdrawiam!

Źródła:

1. M. Bogdanowicz, 1992, „Leworęczność u dzieci”
2. H. Spionek, 1961, „Dziecko leworęczne”
3. J.Cieszyńska, Korendo M., 2008, „Wczesna interwencja terapeutyczna”
4. G.Dryden, J. Vos, 2000, „Rewolucja w uczeniu się”
5. Internet